

Mottagare
Regionstyrelsen

Region Gotlands yttrande i målet vid Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen, angående Region Gotlands överklagande (villkorsfråga) i Nordkalks AB:s tillstånd till fortsatt och utökad täktverksamhet inom fastigheten Lärbro Stora Vikers 1:94, mål nr M 1104-25.

Förslag till beslut

- Bilagt Region Gotlands yttrande över Nordkalks bemötande av bl.a. Region Gotlands villkorsöverklagande godkänns och inges via ombudets försorg till Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen.

Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Sammanfattning

Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen meddelande den 23 december 2024 dom, i vilken tillstånd lämnades till Nordkalk AB angående fortsatt och utökad täktverksamhet inom fastigheten Lärbro Stora Vikers 1:94. Mark- och miljödomstolen valde i tillståndsdomen att inte beakta Region Gotlands krav på ett villkor om att bolaget skulle ges ansvar för framtida vattenbrist vid enskilda brunnar inom och utanför påverkansområdet för de fall då det inte är uppenbart att det saknas samband mellan den tillståndsgivna vattenverksamheten och vattenbristen. Med anledning därav överklagade Region Gotland den 13 januari 2025 domen i denna del. Nu har Nordkalk yttrat sig till domstolen och bemött Region Gotlands överklagande liksom övriga överklaganden. Region Gotland har av domstolen förelagts att senast den 20 augusti lämna ett skriftligt yttrande rörande den aktuella frågan. Region Gotlands juridiska ombud vid Åberg & Co har lämnat in en begäran om anstånd till den 1 oktober och domstolen har beviljat denna.

Det yttrande som har tagits fram innebär att Region Gotland vidhåller sitt tidigare överklagande (Regionstyrelsen 2025-01-29 RS §14) och yrkar således på att lämnat tillstånd ska kompletteras med villkor rörande bolagets ansvar för påverkan på enskilda brunnar. Det finns emellertid skäl att göra en mindre justering av det yrkade villkoret när det gäller den geografiska avgränsningen, innebärande att privata brunnar utanför påverkansområdet inte ska ingå.

Anledningen till denna justering är att mark- och miljödomstolen vid prövningen av Heidelbergs verksamhet i Slite, i domen den 7 maj 2025, mål nr

M 9227-23, fastställde ett motsvarande villkor med den justeringen att bolagets åtagande avser enskilda brunnar inom påverkansområdet och inte utanför. Region Gotland valde att inte överklaga domen i denna del. Region Gotland accepterade således att åtagandet gäller bara de enskilda brunnar som finns inom påverkansområdet. Eftersom mark- och miljödomstolen i Heidelberg domen klargjort att ett sådant här villkor erfordras är det för prövningen vid Mark- och miljööverdomstolen viktigt att påtala mark- och miljödomstolens bedömning. I linje med det så bör Region Gotlands yrkande i förevarande mål justeras till det som beslutades i Heidelberg-målet och vilken utformning Region Gotland accepterade. Mot bakgrund av detta anser regionstyrelseförvaltningen att det är rimligt att justera tidigare yrkande till följande:

"Om det under tillståndstiden uppstår akut vattenbrist i enskild bergborrad brunn inom ~~eller utanför~~ det redovisade påverkansområdet, för tillgodoseende av fastighetens behov av vatten för hushåll, djurbållning eller näringsverksamhet – med undantag av vatten för bevattningsändamål – ska Nordkalk AB efter begäran ordna provisoriskt tillhållande av vatten för det aktuella ändamålet till dess permanent vattenförsörjning kan ordnas av bolaget. Skyldigheten gäller inte om det uppenbart saknas samband mellan den tillståndsgivna vattenverksamheten och vattenbristen."

Bedömning

Region Gotland har av domstolen förelagts att inkomma med ett yttrande i ärendet. Upprättat yttrande innebär att Region Gotland i princip vidhåller tidigare ståndpunkt gällande att bolaget ska ges ansvar för att åtgärda påverkan på privata brunnar, men justerar yrkandet till att endast omfatta privata brunnar inom det utpekade påverkansområdet. Bilagt yttrande ska vara domstolen tillhanda senast den 1 oktober och det är därför nödvändigt med omedelbar justering av regionstyrelsens beslut.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-08-28
Överklagande av tillstånd, Karin Hernvall advokatfirman Åberg & Co, utkast 2025-08-20
Föreläggande, Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen, 2025-06-30

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Stefan Persson
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till

Tekniska nämnden
Miljö- och byggnämnden